

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболийски” №13, тел. 0379/7-12-82, E-mail pgssi@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: / инж. Хр. Милушева/

**УЧИЛИЩЕН ПЛАН
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО
В УЧИЛИЩЕ**

учебна 2024/2025 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Този план е изготвен в изпълнение на заповед № РД 09 - 5906 от 28.12.2017г на министъра на образованието и науката, с която е утвърден Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище. Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието и науката с участието на Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за социално подпомагане, Държавната агенция за закрила на детето, Национална мрежа за децата, Асоциация „Родители”, Сдружение „ Дете и пространство”, фондация „Асоциация Анимус” и има за цел да очертае рамките на единен механизъм за противодействие на тормоза, който да подпомогне училищата в техните усилия за справяне с това явление.

2. Осъществяването на Плана е основна задача на Училищния координационния съвет за справяне с тормоза и насилието в училище, определен със заповед № 1667/13.09.2024г. на директора на ПГССИ „Христо Ботев” в състав:

Председател: Нели Миркова Щерева – педагогически съветник

Членове:

1. Атанас Нанев – учител
2. Анелия Маджарова- учител

Родители:

1. Бранимира Костова- родител
2. Галя Коларова- родител

Ученици:

1. Николета Арангелова- ученик
2. Мирослава Камбурова- ученик

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ

1. Противодействие на тормоза, като се работи за формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като емпатия, толерантност и уважение към различията.
2. Повишаване на осведомеността на всички учасници в училищното образование, че насилието е неприемливо поведение.
3. Създаване на позитивна култура и позитивен климат в училище.
4. Превенция на тормоза и насилието в училище. Създаване и утвърждаване на ясна ценностна система в училище, която не допуска прояви на насилие и тормоз.
5. Разработване и прилагане на процедури за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.
6. Изграждане на система за защита включваща възможностите за реагиране от страна на ученици, учители и родители при различни форми на тормоз.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище:
 - дейности на ниво клас;
 - дейности на ниво училище;
 - дейности с родителите;
2. Системно провеждане на индивидуално - възпитателна работа с ученици причиняващи насилие и тормоз над свои съученици.
3. Координиране дейността на съвета с държавните и обществените органи и организации, имащи пряко отношение към насилието в училище.

4. Сътрудничество и работа с родители-специалисти от областта на помагащите професии / психолози, социални работници, лекари, свещеници или други професии, които могат да бъдат полезни/.

IV. ПРЕВЕНЦИЯ. МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ

- 1.Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване на тормоза в училище.
- 2.Оценка на проявите на тормоз и насилие в училище между учениците в началото на учебната година с помощта на въпросника, разработен от проф. Пламен Калчев (2003)
- 3.Провеждане на дискусии,беседи, работилници и кампании с участие на учители, родители и ученици.

ДЕЙНОСТИ НА НИВО КЛАСНА СТАЯ

1. Провеждане на групова работа в рамките на класа- дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, с цел осъзнаване и оценка на проблема. Въвеждане на задължителни теми в часа на класа:

1.1 Превенция на насилието и тормоза, справяне с гнева и агресията, мирно решаване на конфликти. Основни видове тормоз и насилие. Разпознаване на видовете тормоз и насилие.

отг. класните ръководители на 8 и 9 клас
срок: м. ноември, 2024 г.

1.2 Как да отстоявам себе си! Как да реагирам при насилие? Как да постъпвам за да не бъда жертва?

отг. класните ръководители
срок: м. декември, 2024 г.

1.3 Тормозът срещу връстниците. Роли в ситуации на тормоз. Разпознава ме ли тормоза и как можем да докладваме за него?

отг. класните ръководители
срок: м. януари, 2025 г.

2. Създаване на единни училищни правила.

2.1 Изработване на правила на поведение и ценности от всеки клас.

2.2 Обобщаване на правилата на ниво институция и вписване в Стратегията и Правилника на дейността на институцията.

отг. класните ръководители и УКС
срок: м. октомври, 2024 г.

3. Надграждане и разширяване на информацията за тормоза. /с цел създаване на пространство в което се говори открито за тормоз/.

Като : какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия, как се чувстваме като видим прояви на тормоз и какво правим, какво можем и искаме да направим? В часа на класа всеки класен ръководител използва формите на групова работа, дискусия, решаване на казус, споделяне на опит за разясняване на проблема за същността на тормоза между учениците.

отг. класните ръководители на 10, 11,12 клас
срок: м. ноември 2024 г. и м. март 2025 г.

4. Решаване на казуси свързани с тормоз на ученик от страна на негови съученици.

отг. УКС и класния ръководител
срок: постоянен

5. Прилагане на форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на предмети от задължителното учебно съдържание, извънкласни и извънучилищни дейности.

отг. класни ръководители и учители

срок: постоянен

6. **Запознаване на учениците с Националната телефонна линия за деца-116 111 и с компетентните органи,** които трябва да уведомят при съмнение за тормоз и насилие, както и какви са отговорностите и правомощията на съответните институции за действие.

отг. класни ръководители

срок: м. ноември 2024 г.

7. Провеждане на индивидуални консултации с ученици понасящи или извършители на тормоз.

отг. педагогически съветник

срок: постоянен

8. Подкрепа и мотивиране на учениците и класа като цяло в т.ч информиране, обучение, консултиране с цел изграждане на капацитет за справяне с насилието и тормоза в класа.

отг. педагогически съветник и класни ръководители

срок: постоянен

9. Последователни стъпки за разбиране на последиците от насилие и тормоз и мерки за подкрепа на учениците за справяне с неприемливо поведение, които не наблягат на наказанието.

отг. педагогически съветник и класни ръководители.

срок: постоянен

ДЕЙНОСТИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ

1. Запознаване на педагогическия и непедагогически персонал с Механизма за противодействие на тормоз и насилието в системата на училищното образование и с единните правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз в училище на общо събрание.

отг. педагогически съветник

срок: м. октомври 2024 г.

2. Създаване или актуализиране на училищна политика за противодействие на училищния тормоз и насилие и Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на тормоз и насилието в системата на училищното образование.

отг. УКС

срок: октомври 2024 г.

3. Запознаване на учениците с Механизма за противодействие на тормоз и насилието в системата на училищното образование.

отг. УКС и класни ръководители

срок: м. октомври 2024 г

4. Отбелязване на Международния ден на толерантността -16ноември и Международния ден за борба с насилието над деца- 19 ноември.

отг. УКС и ученически съвет

срок: м. ноември 2024г.

5. Оценка и анализиране на ситуацията на тормоза между учениците в училище посредством определен инструментариум (използва се въпросникът на Пламен Калчев към СУ „Климент Охридски“). Обобщаване и анализиране на получените резултати.

отг. УКС и класни ръководители

срок: м. октомври-ноември 2024г.

6. Запознаване на педагогически съвет с обобщените резултати и анализа от направената оценка на ситуацията.

отг. УКС

срок: ноември 2024 г. /първата седмица/

7. Изготвяне на едногодишен план на координационния съвет на база резултатите от „оценката на ситуацията“. На педагогически съвет запознаване на педагогическия колектив с плана на координационния съвет за учебната 2024/2025г

отг. УКС

срок: ноември 2024 г. /първата седмица/

8. Публикуване на училищната политика за противодействие на училищния тормоз и насилието и Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в ПГССИ „Христо Ботев” Свиленград в училищния сайт.

отг. оператор въвеждане данни
срок: м. септември 2024 г.

9. Отбелязване на 10.XII. Международен ден за правата на човека.

отг. УКС и ученически съвет
срок: м. декември 2024 г.

10. Участие в глобалната инициатива „ Ден на розовата фланелка” с цел изразяване на непримиримост към тормоза и насилието в училище.

отг. УКС и Ученически съвет
срок: м. февруари 2025 г.

11. Кампания с цел превенция на тема: Кибернасилие и кибертормоз .

отг. УКС и Ученически съвет
срок: м. февруари 2025 г.

12. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата в които има реална възможност за прилагане на тормоз и насилие от ученици над ученици.

отг. ръководство, дежурни учители и охрана
срок: постоянен

13.Обучение на новоназначения педагогически и непедagogически персонал в училище за справяне и прекратяване ситуация на тормоз между ученици .

отг. УКС
срок : м. декември 2024 г.

14. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи :

- превенция на тормоза

- правата и задълженията на децата.

- информация за родители- Как да разберете ,че детето ви е тормозено в училище? Мерки, които е необходимо да предприемете.

отг. УКС
срок: постоянен

13. Прилагане на обучения за развитие на личностните и социалните умения на учениците по заявка от класен ръководител или по конкретен случай.

отг. педагогически съветник
срок постоянен

14. Обучение на класните ръководители на тема: Методически насоки и съвети за представяне на темата за тормоза и насилието и за видовете тормоз и насилие в час на класа.

отг. педагогически съветник
срок: постоянен

15. Подкрепа и мотивиране на учениците и служителите в т.ч информиране, обучение, консултиране, супервизия с цел изграждане на капацитет за справяне с насилието и агресията.

отг. педагогически съветник
срок: постоянен

16.Системност и регулярност при вписване, изисняване и прилагане на мерки и последващи действия в случай на насилие и тормоз.

отг. Председателя на Координационния съвет
срок: постоянен

17. Повишаване на квалификацията на педагогическия персонал за работа с програмите, включително реализиране на специализирани обучения за определени категории от работещите в училище.

отг. ръководството на училището и УКС
срок: постоянен

ДЕЙНОСТИ С РОДИТЕЛИ

1. Провеждане на тематична родителска среща. Запознаване с Механизма и политиката на училището за справяне с насилието и тормоза в училище. Предоставяне на брошури, консултации, разговори по възникнали въпроса.

отг. УКС

срок: до м. октомври 2024 г.

2. Провеждане на втора тематична родителска среща: Как да разпознаем, че детето ни е тормозено в училище?- при необходимост в определени класове с изразено насилие или тормоз. При нужда се провежда тренинг с родители, ученици и учители.

отг. УКС

срок: постоянен

3. Продължаване на дейността на приемната за консултации на родители по въпроси свързани с училищното насилие и училищния тормоз.

отг. педагогически съветник

срок: постоянен

3. Класните ръководители съдействат на УКС за издирване на родители от областта на помагащите професии - психолози, социални работници, лекари, журналисти, спортисти, музиканти, драматурзи, художници и др., които да бъдат включени в различни училищни инициативи.

отг. УКС и класните ръководители

срок: постоянен

V. ИНТЕРВЕНЦИЯ. ДЕЙНОСТИ И ПРОЦЕДУРИ

1. ДЕЙНОСТИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ.

1.1. Водене на дневник със случай и процедури за управление на информацията. Дневникът със случай се създава за целите на анализа и планирането на цялостна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза. В него се документират единствено ситуацияите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация, при която е необходима и намесата на координационния съвет. Дневникът се съхранява при педагогическия съветник в училище.

1.2 Инициране на работа по случай в училище, включително при необходимост насочване на случая към други служби. При случай от трето ниво, както и по преценка от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ отдел „Закрила на детето“ и/ или полицията.

1.3 Анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза на база вписани ситуации.

1.4 Разпознаване и анализ на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на насилие и тормоз, без значение дали извършват проявите или са жертви на тормоз. Насочване на тези ученици към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск.

2. ДЕЙНОСТИ НА НИВО КЛАС. - отнасят се до всички ситуации на насилие и тормоз според приетата класификация.

2.1 Обсъждане между учениците и учителя/класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както възможните решения.

2.2.Съвместни действия между класен ръководител или учител и психолог/педагогическия съветник и включване на външни специалисти.

2.3. Използване на посредник при разрешаване на конфликта.

2.4. Разговор с родителите на участващите в ситуацията, ученици.

2.5 При всеки случай на тормоз и насилие се информира ръководството на училището, при второ и трето ниво и отдел „Закрила на детето“ и инспектор ДПС към РУ гр. Свиленград.

3. ПАРТНЬОРСТВО С РОДИТЕЛИ ПРИ ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. Във всички случаи е необходимо родителите на участващите в ситуацията на насилие и тормоз ученици да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училище действия за разрешаване на ситуацията.

2. Провеждане на индивидуални разговори с родителите и учениците участващи в ситуацията.

3. При несъдействие от страна на родителя, учителят се обръща към ръководството на училището и Координационния съвет.

4. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФОРМИТЕ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ. ПРОЦЕДУРИ.

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Отговорни лица
Първо ниво - нарушение единните училищни правила. Проява на тормоз или насилие от различните форми спрямо съученик, извършени за първи път.	Предприемат се действия от класния ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа. При наличие на щети от материален характер- те се възстановяват.	Учител и класен ръководител
Второ ниво –повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или тормоз и насилие с по-сериозни последици.	Предприемат се действия от класен ръководител/учител заедно с педагогическия съветник, председател или представител на координационния съвет и задължително участие на родител, като се уведомява директорът. По преценка се уведомява и ОЗД. Описване на ситуацията в Дневник за случаите на тормоз, възстановяване на щетата- ако има такава.	Класен ръководител/учител, педагогически съветник, председател или представител на координационния съвет, директор, ОЗД.
Трето ниво –сериозна злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето- жертва, така и на детето- извършител	Уведомява се незабавно ОЗД и/или органите на полицията. На ниво институция- действия се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентните власти и организации. Случаите се описват в дневника и се предприемат	Класен ръководител/учител, педагогически съветник, председател или представител на координационния съвет, директор, ОЗД, организации и институции

	незабавни мерки. Прави се оценка на потребностите и план за действие, като се иницират и съответните процедури.	
--	---	--

РЕГИСТРИРАНЕ СИТУАЦИИ НА ТОРМОЗ

1. Всяка ситуация на тормоз от второ и трето ниво според по-горе посочената класификация трябва да бъде регистрирана и описана във водения от училището дневник за случаите на тормоз от учителя или служителя, който я е наблюдавал. Това се налага, за да може да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Дневникът за описание на ситуацията на тормоз се съхранява в стаята на педагогическия съветник.

отг. класни ръководители, учители, непедагогически персонал.

срок: постоянен

2. Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7(1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавна агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

ИНИЦИРАНЕ НА РАБОТА ПО СЛУЧАЙ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НАСОЧВАНЕ НА СЛУЧАЯ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ.

При случай от трето ниво, както и по преценка на второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ -ОЗД и/ или полицията. Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция. Индивидуална работа по случай с дете се осъществява интегрирано от мултидисциплинарен екип. При становище на координационния съвет в училище, за инициране на работа по случай, ако не се свика Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция, психолога следва да иницира работа по случай.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРЖАВНИТЕ И ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ

УКС съгласувано с директора на училището, осигурява реални партньорства с външни за училището организации, служби и специалисти.

- Отдел Закрила на детето
- Детска педагогическа стая
- МКБППМН
- Районно полицейско управление
- Други, имащи отношение към възпитанието на децата и борбата с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Настоящия План е приет на заседание на Педагогическия съвет на ПГССИ „Христо Ботев“ от 06.11.2024 г. с протокол № 3